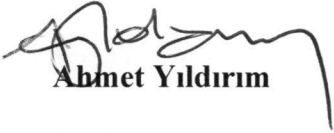

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Barış hakkına ve ifade özgürlüğüne yönelen baskıların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Ahmet Yıldırım

HDP Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

Filiz Kerestecioğlu

HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de son dönemlerde barış hakkı ve ifade özgürlüğü hakkı sıklıkla ihlal edilmektedir. Bu haklara kullanan yurttaşlar ve kuruluşlar baskı altına alınmakta, çeşitli tehdit ve hakaretlere maruz kalmaktadır. Oysa 15.12.1978 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda oy birliği ile kabul edilen bildiri "(...) her insan ırk, din, dil, cinsiyet ayrımı gözetilmeksizin doğuştan barış içinde yaşama hakkına sahiptir" demek suretiyle barış hakkını güvenceye almıştır. Ayrıca Birleşmiş Milletler Halkların Barış Hakkına Dair Bildirisi 1. maddesinde "Gezegennemizde yaşayan halkların kutsal barış hakları bulunduğunu ilan eder" vurgusu yapılarak barış hakkı daha fazla güçlendirilmiştir. Bunun yanı sıra Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 20'nci maddesine göre "Her türlü savaş propagandası hukuk tarafından yasaklanır" ibaresi ile barış hakkı değil, savaş yasaklanmıştır.

Barış Hakkının yanı sıra ifade özgürlüğü hakkı da uluslararası güvenceye alınan bir haktır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin onuncu maddesi ifade özgürlüğünü düzenlemektedir. Bu maddeye göre "1-Herkes görüşlerini açıklama ve anlatım özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kanaat özgürlüğü ile kamu otoritelerinin müdahalesi ve ülke sınırları söz konusu olmaksızın haber veya fikir almak ve vermek özgürlüğünü de içerir. Bu madde,

devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine bağı tutmalarına engel değildir. 2- Kullanılması görev ve sorumluluk yükleyen bu özgürlükler, demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması veya yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması için yasayla öngörülen bazı biçim koşullarına, sınırlamalara ve yaptırımlara bağlanabilir” İfade özgürlüğü, Türkiye anayasasında da korunmaktadır. Anayasa 26’ncı madde “Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet, resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir” hükmü ile ifade özgürlüğünü teminat altına almıştır.

Türkiye’nin gittikçe otoriterleşen yönetim sistemi, yurttaşların en doğal hakları olan barış hakkını, ifade özgürlüğü hakkına dayanarak ifade etmesini engellemektedir. Özellikle Afrin’e yönelik harekât sonrasında barış hakkını savunan tüm toplumsal kesimler siyasi iktidar tarafından “vatan haini, üç maymun, vicdansız, ahlaksız” gibi ifadelerle maruz bırakılmaktadır. Yaşamın kutsallığını ifade eden bir açıklama yayımlayan TTB hakkında ise bizatihi Cumhurbaşkanı “terör sevicileri” ifadesini kullanmıştır. Bu ifadelerden sonra Ankara Cumhuriyet Savcılığı vazife çıkarmak suretiyle TTB Merkez Konseyi üyeleri hakkında soruşturma başlatmış ve bugün itibarıyla Merkez Konsey Üyesi 11 kişi gözaltına alınmıştır. Bu tarz baskılar açıkça ifade özgürlüğü hakkının ayaklar altına alınmak istenmesidir. Ne yazık ki, toplumsal kesimlere baskı bununla sınırlı kalmamış, sosyal medyadan barış isteyen 311 yurttaşımız hakkında gözaltı işlemi yapılmıştır. Yanı sıra barış talebini dile getiren partimiz, hedef gösteren söylemlere maruz kalmış ve Pendik ilçe binamız yakılmıştır.

Ulusal ve uluslararası hukuk tarafından güvence altına alınan barış ve ifade özgürlüğü hakkının aleni şekilde, bizatihi siyasi iktidar tarafından baskılanması ve askıya alınma çabası, demokratik toplumun ve hukuk devletinin ilga edilme çabasıdır. Bu çaba kendisini ilk olarak barış hakkına ve ifade özgürlüğüne yönelen baskılar ile göstermektedir. Bu sebeple, barış hakkı ve ifade özgürlüğü hakkına yönelen baskıların araştırılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep ederiz.